

Jatetxeak behar berrietara egokitzen

Jatetxeetara joatea gure artean oso zabalduta dagoen ohitura da. Orain, jatetxeetako otorduak etxera ekartzea ere nahikoa arrunta bihurtu da, izan ere, sektorea bezeroen beharretara egokitzen ari da eta aurrera egiteko bide berriak zabaltzen. Horren inguruan arituko gara jarduera honetan. Proposatutako testua eta bideoa aztertu, eta ondoko ariketak egin ditzakezu:

- Zure ohiturak zein diren azaldu ikaskideei.
- Bideoa ikusi eta esaldiak egia ala gezurra diren erabaki.
- Testua irakurri eta aukeratu erantzun egokia.
- 'Zertara egokitu' egitura landu.
- Zertara egokitu behar izan duzun kontatu ikaskideei.

OHARRA: Ikasgelan ez bazaudete, talde-jarduera hau egiten hasi aurretik, adostu irakaslearekin batera zuen arteko komunikazio-tresna: foroa, posta elektronikoa, WhatsApp, Teams, Hangouts, Google Duo, Skype...

*Teknologiak
jatetxeen
erakusleiho bilaka-
dira. Argazkia:
Freepik*

1. Gaian sartu

Kanpotik janaria eskatzeko arrazoiak asko izan daitezke:

Asteburua

Ospakizunak

Erosotasuna

Alferkeria

Festa-giroa

Zein kasutan hartzen duzu zuk etxera eramateko janaria?

Ikaskide batekin
komentatu zure
erantzunak.

Guk astebururo pizzak
hartzen ditugu etxean
jateko.

Azkeneko txangotik itzuli
ginenean janari azkarra
eskatu genuen; nekatuta
geunden, eta alferkeria
galanta genuen!

2. Bideoa ulertu

Ikusi bideoa eta erabaki beheko esaldiok egia ala gezurra diren.

<https://labur.eus/IdAnS>

*Jon Gereka,
Maruka-gastro
jaketxeko
arduraduna.
Argazkia:
Ikasbil*

	EGIA	GEZURRA
Maruka-gastro jaketxeko arduraduna mexikarra da, horregatik janariak Mexikoko ukitua du.		
Ohiturak asko aldatu dira, besteak beste, garbiketa kontuetan eta mahaiak zerbitzatu eta jasotzeko garaian.		
Ohitura aldaketek eragina izan dute jaketxeetan, lan gehiago egin behar izatea ekarri die.		
Digitalizazioa eta etxerako zerbitzua aldaketa handia izan dira eta kosta egin zaie.		
Azkar egiten den janari mota badute, baina pixka bat gehiago landuta egiten dute.		
Etorkizunean teknologia erabat sartuko da eta jaketxeetan jatea edo trago bat hartzeko ohitura galdu egingo da.		

Konparatu
erantzunak
ikaskide batekin.

Maruka-gastro jaketxea Getarian kokatuta dago. Argazkia: Maruka-gastro

3. Irakurri testua

Irakurri jatetxeei buruzko erreportajea eta, bertan dioena kontuan hartuz, egin ariketa.

Jatetxeen aro berria

Jatetxeak janariak eta edariak kontsumitzeko salmenta-gune bat baino gehiago dira. Pertsonen arteko topagune dira; hitz egiteko, bizipenak partekatzeko, harremanak eraikitzeke, esperientzia berriak bizitzeko tokiak dira. Jatetxeetara joatea aisialdian familiarekin, bikotekidearekin edota lagunekin gehien egiten den ekintza da.

Azken urteetan, eta, bereziki, Covid-19aren agerraldia eta gero, aldaketa ugari eman dira gizartean, eta horrek ohitura aldaketak sortu ditu jatetxeetan. Otorduak egiteko ordutegiak aldatu egin dira, jaki osasuntsuak aukeratzen dira edota teknologia berriak erabiltzen dira kontsultak egiteko. Jatetxeek bezeroaren beharretara egokitzea ezinbestekoa dute aurrera egiteko, eta zeregin horretan murgildu dira.

Negozio-unitate berriak

Jaki elaboratuak etxera eramaten dituzte Maruka-gastro jatetxean. Argazkia: Maruka-gastro

Jatetxe-negozio berrietan digitalizazioa eta etxerako zerbitzua aldaketa garrantzitsuak izan dira. Karta fisikoak digital bihurtu dira, eta mugikorra mahai gainean jartzea beharrezkoa izaten da askotan, jatetxeek eskaintzen duten aukeraren berri izateko.

Aldaketei ez die beldurrik Jon Gereka Maruka-gastro jatetxearen arduradunak, eta oztopoen aurrean aukera berriak zabaldu direla dio: "Karta digitala izateak menuak berritzeko lana asko errazten du. Egunaren arabera eskura ditugun produktueta egokitu dezakegu gure eskaintza".

Menuaren ordainketa ere digitalki egiten da gehienbat, eskudiruaren kaltetan. Are gehiago, zenbait jatetxetan kontua ordaintzeko eta eskatzeko aplikazioak jarri dira abian. Gerekek ordainketa digitalaren abantailak azpimarratu ditu: "aplikazio horiek prozesuak azkartzea eragiten dute eta presaka dabiltsan bezeroek ez dute itxaron beharrik ordainketa egiteko. Askotan, deserosoa izaten da ordaintzeko zain egotea, eta horrek bezeroarengan eragiten du".

Bezeroekin harremanetan jartzeko komunikazio-kanal berriak sortu eta indartu egin dira. Sare sozialak eta webguneak kontsumitzailea negoziara gerturatzeko bitartekari bilakatu dira. Erreserbak online egiteko aukera ere zabaldu egin da. Teknologia Maruka-gastro jatetxearen erakusleho bihurtu dela nabarmendu du Gerekek; "gure eskaintza, ordutegia, karta edota menua ageri dira gure sare sozialetan edo webgunean. Horrela, bezeroak une oro informazioa eskura dauka. Erreserbak online egiteak ere gure bezero-sarea sortzeko aukera ematen digu".

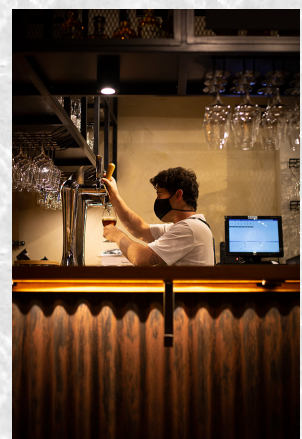
Jatetxea etxean

Azken urteetan asko hazi da janaria etxera eramateko zerbitzua. Orain arte janari azkarrari lotu izan zaio zerbitzu hori, baina pandemia dela-eta erabat egonkortu da jatetxeetan. Pentsaezinak ziren jakiak jatetxeetan prestatu eta etxetara bidaltzen dira: elaborazio handiko platerak, zein parrilan erretako haragiak eta arrainak. Txuletak, zapoak edota bisiguak erretzera ausartu dira zenbait jatetxe.

Gerekek zera gaineratu du: "Etxerako zerbitzuak bezeroen leialtasuna bultzatzen du eta beste jende mota batengana iritsi ahal izan gara. Leku publikoetan eroso sentitzen ez den jendearekin harreman-sare berriak eraiki ditugu. Gu Getarian kokatuta gaudenez, bertako janaria saltzea gustatzen zaigu: olagarroa, bertako arraina... Etxerako zerbitzua janari azkarrarekin lotzeko joera aldatzen ari da. Gaur egun landutako platerak etxera eramateko eskaria handia da, eta jendeak gustura jaten ditu".

Esan daiteke, beraz, etxerako zerbitzuari esker bezeroen inguruko datu gehiago eskuratzen direla, kostuak murriztu egiten direla eta bezero berriak lortzeko aukera handitu egiten dela.

Aipatzekoa da, bestalde, goi-mailako jatetxeek ere negozio-unitate berri bat jarri dutela abian: jatetxea bera etxera eramateko zerbitzua. Honek jatetxeko esperientzia etxeko sukaldean gozatzeko aukera eskaintzen du. Bezeroak hautatzen du eguna eta menua. Jatetxeko zerbitzariak eta sukaldariak etxera bertaratzen dira beharrezko gauza guztiekin: tresneria, jakiak, mahai-zapia... Bezeroak espazioa jarri behar du soilik eta beste guztiaz jatetxea arduratzen da.

Jon Gereka, Maruka-gastro jatetxeko arduraduna. Argazkia: Maruka-gastro

Hurrrengo orrian jarraitzen du

Aurreko orritik dator

Etorkizuneko jatetxeak

Digitalizazioa eta eskaintza osasuntsua oinarri, jatetxeen kontzeptu tradizionala aldatu egin da. Protagonistak, ordea, betikoak dira, bezeroak. Gizartearen aldaketek baldintzatuko dute negozio-unitate berri honen iraungitze-data.

Jendeak tabernetara joaten jarraituko du, baina teknologiaren garapenak etxerako janari-zerbitzua indartu egingo du. Gerekak honela ikusten du jatetxeen etorkizuna: "Jendeak ordenagailutik egingo du eskaera eta zerbitzu osoa teknologizatuta egongo da".

Maruka-gastro jatetxea garai berrietara egokitu da. Argazkia: Maruka-gastro

Hautatu beheko esaldiak osatzeko aukera egokia. Alderatu erantzunak ikaskidearekin.

1. Azken urteetan jatetxeetan ohiturak aldatu egin dira...

- a) Covid-aren ondorioz, bezeroak osasuntsuago jan nahi duelako.
- b) teknologia berrien eraginez, jateko ohiturak eta ordutegi berriak ezarri direlako.
- c) Covid-ak aldaketak ekarri dituelako gizartearen, eta, ondorioz, kontsumitzeko moduan.

2. Maruka-gastro jatetxearen arduradunak dio...

- a) karta digitala izatea eroso dela menua eskatzeko, baina ez horrenbeste menua berritzeko.
- b) karta digitala izateak asko errazten duela eskaintza komeni zaien moduan egokitzea.
- c) karta digitalak ez duela aparteko abantailarik menuan aldaketak egiteko.

3. Maruka-gastroko Jon Gerekaren iritziz ...

- a) ordainketa digitalki egiteak abantailak ditu; eskudirua, aldiz, kaltegarria da.
- b) ordainketa digitalak ordainketa-prozesua azkartzen du, baina eskudirua baino gutxiago erabiltzen da.
- c) ordainketa digitalki egiten bada, bezeroek ez dute ordaintzeko itxaron beharrik.

4. Janaria etxera eramateko zerbitzua...

- a) asko hazi da azken urteetan, janari azkarra oso arrakastatsua delako.
- b) ohikoa bihurtu da jatetxeetan, eta landutako platerak ere eskaintzen dira zerbitzu horren barruan.
- c) aldatu egin da. Orain plater landuak ere eskaintzen dira, baina jende gutxiagorengana iristen da zerbitzu hori.

5. Negozio-unitate berri bat ...

- a) jarri dute martxan goi-mailako jatetxeek. Bezeroak tokia jartzen du soilik, gainerako guztia jatetxeak.
- b) jarri dute abian: jatetxeko esperientzia etxera eramatea. Edozein jatetxek eskaintzen duen zerbitzua da gaur egun.
- c) jatetxeko esperientzia etxera eramatea da. Bezeroak tresneria guztia, mahai-zapia eta tokia jartzen du, baina menua eta eguna jatetxeak erabakitzen du.

6. Etorkizuneko jatetxeek...

- a) ez dute gehiegi iraungo ziurrenik; iraungitze-data daukate.
- b) teknologia izango dute ardatz, baina eskaintza osasuntsua ez da garrantzitsua izango.
- c) teknologiak bultzatuta, etxerako janari-zerbitzua indartu egingo dute.

4. Behar berrietara egokitu

Jatetxeek aldaketa handiak egin dituzte aurrera egiteko: bezeroen beharretara egokitu dira. Jarri arreta ZERTARA EGOKITU egiturari.

ZERTARA EGOKITU

Zertara egokitu egitura erabiltzen da gaztelerazko “adecuarse a” adierazteko. Gauza bera adierazteko beste modu batzuk badaude, baina erabiliena da **zertara egokitu** forma.

- *Ordutegi berrira egokitu dira jatetxeetako langileak.*
- *Jendearen premietara egokitu da araudi berria.*

Adierazi zertara EGOKITU BEHAR DUZUN egoera hauetan. Ondoren erantzunak zuzendu binaka jarrita.

Adibidez: Lehenengo aldiz ikastaro batean parte hartzen duzunean.

- *Irakaslearen estilora eta erritmora*
- *Ikastaroaren ordutegira*

a) Atzerrira bidaiatzean

b) Kirol-ikuskizun batera zoazenean

c) Lanpostu berri batean hasten zarenean

Jendeak janari azkarra kontsumitzea utzi du eta elaborazio gehiago eskatzen duten janariak hautatzen ditu. Argazkia: Maruka-gastro

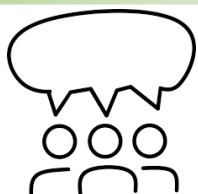
5. Ni zertara egokitu naiz?

Gure bizitzan zehar aldaketak izaten ditugu:

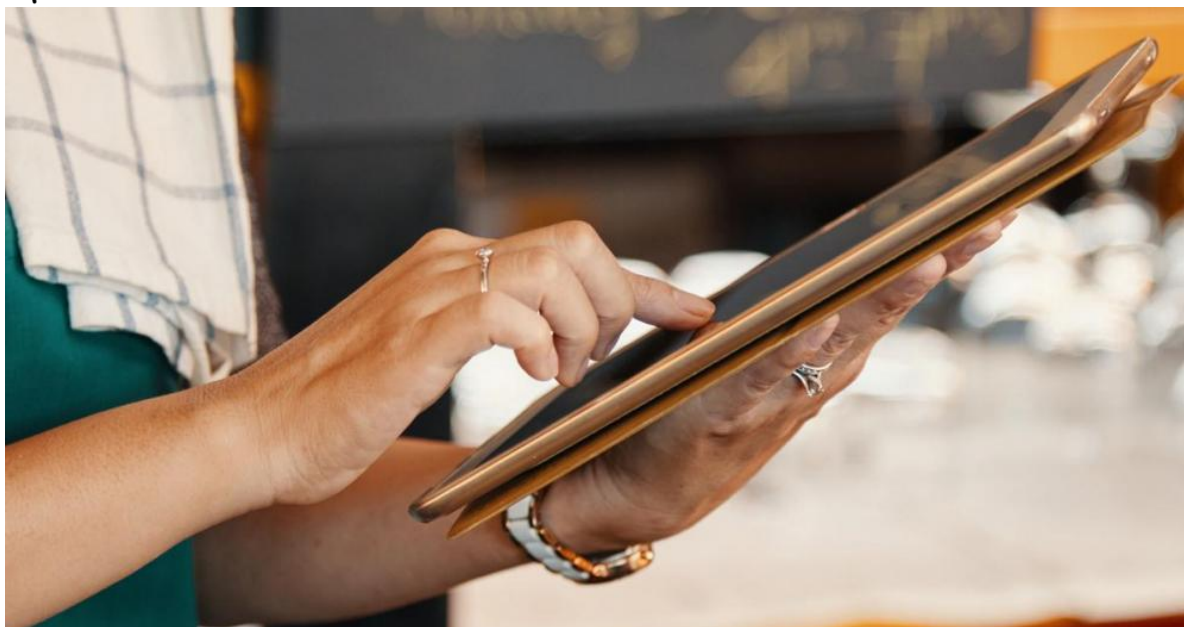
- Etxetik alde egitea.
- Kanpora joatea ikastera, lanera edo oporretara.
- Herriz aldatzea, lanez aldatzea.
- Umeak izatea.
- ...

Adierazi aldaketen ondorioz zertara egokitu behar izan duzun.

Zein izan da aldaketa?	Zertara egokitu behar izan dut?	Gustura nago aldaketarekin?
<i>Ni duela bost urte herri txiki batean bizi nintzen, Amoroton, eta handik Bilbora etorri nintzen bizitzera.</i>	<i>Aldaketa handia izan zen, hiri handien girora egokitu behar izan nuen.</i>	<i>Pozik nago hemen, baina herrira itzultzen naizenean hango bakea asko eskertzen dut.</i>
Ba nik...		

Talde txikitan jarri eta kontatu elkarri zertara egokitu behar izan duzuen eta zer nolako esperientzia izan den.

Digitalizazioa etorkizuneko jatetxeen oinarria da. Argazkia: Freepik

ERANTZUNAK

2. Bideoa ulertu

	EGIA	GEZURRA
Maruka-gastro jatetxeko arduraduna mexikarra da, horregatik janariak Mexikoko ukitua du.		X
Ohiturak asko aldatu dira, besteak beste, garbiketa kontuetan eta mahaiak zerbitzatu eta jasotzeko garaian.	X	
Ohitura aldaketek eragina izan dute jatetxeetan, lan gehiago egin behar izatea ekarri die.	X	
Digitalizazioa eta etxerako zerbitzua aldaketa handia izan dira eta kosta egin zaie.		X
Azkar egiten den janari mota badute, baina pixka bat gehiago landuta egiten dute.	X	
Etorkizunean teknologia erabat sartuko da eta jatetxeetan jatea edo trago bat hartzeko ohitura galdu egingo da.		X

3. Irakurri testua

1. Azken urteetan jatetxeetan ohiturak aldatu egin dira...

- a) Covid-ak aldaketak ekarri dituelako gizartean, eta, ondorioz, kontsumitzeko moduan.

2. Maruka-gastro jatetxearen arduradunak dio...

- b) karta digitala izateak asko errazten duela eskaintza komeni zaien moduan egokitzea.

3. Maruka-gastroko Jon Gerekaren iritziz ...

- c) ordainketa digitalki egiten bada, bezeroek ez dute ordaintzeko itxaron beharrik.

4. Janaria etxera eramateko zerbitzua...

- b) ohikoa bihurtu da jatetxeetan, eta landutako platerak ere eskaintzen dira zerbitzu horren barruan.

5. Negozio-unitate berri bat ...

- a) jarri dute martxan goi-mailako jatetxeek. Bezeroak tokia jartzen du soilik, gainerako guztia jatetxeak.

6. Etorkizuneko jatetxeek...

- c) teknologiak bultzatuta, etxerako janari-zerbitzua indartu egingo dute.

4. Behar berrietara egokitu

EREDUA

- a) Atzerrira bidaiatzean: Herrialdearen ohituretara; hizkuntzara; arau berrietara,...
- b) Kirol-ikuskizun batera zoazenean: Bertako girora; jendearen garrasietara,...
- c) Rock kontzertu batera zoazenean: Musika oso altu entzutera; jende askoren artean egotera,...

TRANSKRIPZIOA

Zein da Jon Gereka?

Jon Gereka getariar gazte bat da eta, orain, ba Maruka-gastro ireki dugunetik ba bertako arduradunetako bat (da).

Nola definituko zenuke Maruka-gastro?

Ba Maruka-gastro definituko nuke, ba azkenean, herriarentzako (herriarentzat) egindako leku batekin (bat bezala) eta dauzkala (ditu) Mexikoko ukitu batzuk. Orduan da Mexikoko eta hemengo... da hemengo jana Mexikoko ukitu batzuekin; orduan hemen erabiltzen ditugunak ba... adibidez arraina, tenporadako (denboraldiko) gauzak... ba horiek, Mexikoko ukitu batekin emanda.

Zein ohitura aldatu dira jatetxeetan?

Ohitura asko aldatu dira, azkenean, ba, bertan egiten den lana, lan gehiago hartu dugu ba desinfektatzeko orduan, mahaira gauzak eramateko orduan, jasotzeko orduan eta horrelakoetan. Eta baita ere, gero, aldatu da, ba, jana eramateko askoz gehiago egin behar izan dugula ordutegi restriktzioztatik (murrizketengatik) ere bai eta, bueno, hori da gehien bat aldatu dena.

Zertan eragin dizute zuei ohitura aldaketa horiek?

Ba lehen komentatu bezala, ba, eragin digu ba lan gehiago ematen digu azkenean. Mahai bat altxa eta mahaia desinfektatzera (desinfektatu behar dugu), jana guk eraman behar (dugu) mahaietara beti, ezin dute altxa; orduan, gehiago atenditu (arreta gehiago eskaini) behar zaio, lan gehiago egitera mugatu digu (lan gehiago egitera behartu gaitu), baina bueno, azkenean hori ere parte da eta.

Digitalizazioa eta etxerako zerbitzua al dira zuen oinarria?

Bai, esate baterako, badaukagu baietz esatea (baietz esan genezake), zergatikan (izan ere), indar handia hartzen ari da ba bai Getariko jendearentzako (Getariako jendearentzat) eta bai inguruko herrietakoentzat ere bai, hemendik hartu eta jana eramatea. Digitalizazio aldetik ere bai, guk, Maruka-gastron, lan asko egiten dugu teknologiekiko eta horrela. Eta, orduan, nahiko erraza egin zaigu edo nahiko erraz moldatu gara lan horietara.

Etxerako eskatzen den janari mota aldatu da?

Bai, lehen janari azkarra zen asko, momentu batean egiten zena, bi minututan egiten zen hori. Orain, ordea, nik uste elaborazioak eta asko sartu direla, jendea ere konturatzen dela, ze balorazio, jendeak balorazio diferenteak (desberdinak) ematen dituela jan aldetikan (aldetik). Orduan, gu, gure kasuan, egiten ditugu janari azkarra den hori hanburgesak, holakoak baino elaborazio gehiagorekin. Hala ere, gu Getarian egonda, ba, Getariko (Getariako) tradizioa jana ere saltzea gustatzen zaigu, u adibidez olagarroa, bertako arraina... eta horiek elaboratuta jendeak gustura jaten ditu.

Nolakoak izango dira jatetxeak hemendik hamar urtera?

Bueno, nik uste, oinarri bezala segiko duela ba bertan jatea, bertan poteatzea, eta azkenean, hori delako jendeari gustatzen zaiona, baina, hala ere, teknologia asko sartuko dela nik uste, eta eramateko ohitura horiek gero eta gehiagora joango dira. Eta teknologiak horretan indar handia edukiko du zergatikan (izan ere) azkenean dena, *es que* (izan ere) ez da ezta jendea ibiliko; jendeak hartuko du ordenadoretikan (ordenagailutik) zera bat, bere eskakizuna (eskaera) egingo du, eta dena joango da teknologizatuta ba beraien etxeraino.